Dosar nr. 2-25017275-05-2ri-12032025 Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător: Cristina Daniliuc

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E
în numele Legii

16 mai 2025 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
în componența:
Președintele completului de judecată, judecător **Natalia BONDARENCO**
Judecătorii **Evgheni BANCOV**
Inga GORLENCO

a judecat, în lipsa părților, recursul declarat de către Buga Alexandru, împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 februarie 2025, adoptată în cauza civilă, la cererea introductivă depusă de Buga Alexandru privind intentarea procesului de insolvabilitate a masei succesorale a defunctului Crintea Nicolae,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La 10 februarie 2025, Buga Alexandru a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală rămasă după decesul lui Cintea Nicolae, solicitând: admiterea prezentei cereri introductive spre examinare; intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală rămasă după decesul lui Crintea Nicolae; validarea creanței creditorului Buga Alexandru față de masa succesorală rămasă după decesul lui Crintea Nicolae în sumă de 15 555,40 lei, cu includerea în tabelul de creanțe la rangul respectiv și valorificarea lui în cadrul procesului de insolvabilitate; desemnarea în calitate de administrator provizoriu/administrator al procesului de insolvabilitate/lichidator pe administratorul autorizat Iovu Oleg.

În motivarea cererii s-a invocat că, prin încheierea Curții de Apel Cahul din 25 martie 2016, a fost dispusă încasarea din contul lui Crintea Nicolae a sumei de 14 750 lei, ce constituie remunerația pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu al SRL „Lungu-Trans” și a sumei de 805,40 lei cheltuieli aferente perioadei de observație. În baza acestei încheieri a fost emis titlul executoriu nr. 05-2i-1603-23122015 din 25 martie 2016.

A menționat că, la data de 05 august 2019 Crintea Nicolae a decedat. Ca urmare, la data de 08 aprilie 2021, reieșind din calitatea de creditor în baza încheierii Curții de Apel Cahul din 25 martie 2016 și a titlului executoriu emis pe marginea încheierii date, a depus o cerere privind deschiderea procedurii succesorale ca urmare a decesului lui Crintea Nicolae.

A menționat că, în acest sens notarul Munteanu Timofei a deschis procedura succesorală nr. 14/2021-667311 asupra patrimoniului defunctului Crintea Nicolae, decedat la 05 august 2019.

La data de 14 decembrie 2023, administratorul autorizat Iovu Oleg, a fost desemnat de către notarul Munteanu Timofei în calitate de administrator al masei succesorale rămase după decesul lui Crintea Nicolae, decedat la data de 05 august 2019, în cadrul dosarului succesoral nr. 14/2021667311, fiind eliberat certificatul de administrator al masei succesorale nr. 2-6737 din 14 decembrie 2023.

A relatat că, ulterior la data de 20 decembrie 2024, s-a adresat cu un demers la administratorul autorizat desemnat de notar, prin care a solicitat comunicarea situației de fapt și de drept în ceea ce privește masa succesorală rămasă după decesul Crintea Nicolae, în condițiile în care administratorul autorizat a fost obligat să administreze masa succesorală în interesul creditorilor și moștenitorilor, având inclusiv dreptul de a dispune de bunurile din masa succesorală și să asigure din contul acesteia executarea obligațiilor masei succesorale indiferent de rangul lor de prioritate.

A susținut că, la data de 05 ianuarie 2025 a recepționat notificarea administratorului autorizat Iovu Oleg, prin care i-a fost comunicat că din momentul desemnării sale de către notar în calitate de administrator al masei succesorale, au fost interpelate toate registrele publice, persoane interesate și instituții financiare despre bunurile sau activele înregistrate cu drept de proprietate după Crintea Nicolae. Ca urmare a sistematizării informației obținute a fost depistat faptul că, nu au fost înregistrate careva lichidități a lui Crintea Nicolae în scopul achitării sumelor restante, dar deține cu drept de proprietate următoarele bunuri – teren – lot pomicol cu nr. cadastral 1719209.190 cu suprafața de 0,0613 ha, amplasat în extravilanul mun. Cahul; mijloc de transport de model VAZ 2101 cu numărul de înmatriculare ***** anul fabricării 1980, care nu a putut fi identificat, mijlocul de transport de model VAZ 2103 cu numărul de înmatriculare ***** anul fabricării 1976 care nu a putut fi identificat, asociat 100% la SRL „Nirencom-Grup” IDNO 1003603002975.

De asemenea, la capitolul creditori, în adresa administratorului autorizat au fost înaintate pretenții față de masa succesorală rămasă după decesul lui Crintea Nicolae de către 2 creditori, la sumă de 26 956,53 lei. Totodată, s-a comunicat că valorificarea bunurilor din masa succesorală este imposibilă din cauza sechestrelor executorilor judecătorești pe bunurile date.

A susținut că, reieșind din considerentul că se atestă lipsa lichidităților, iar bunurile din masa succesorală sunt sechestrate de executorii judecătorești faptul ce împiedică valorificarea bunurilor în cadrul procedurii notariale, se impune necesitatea depunerii unei cereri introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală rămasă după decesul lui Crintea Nicolae conform prevederilor Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

A menționat că, în această ordine de idei se constată incapacitatea de plată a masei succesorale rămase după defunctul Crintea Nicolae, motiv pentru care a înaintat cererea introductivă de intentare a procedurii de insolvabilitate.

De asemenea a indicat că, în temeiul art. 20 alin. (2) lit. c) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, Serviciul Fiscal de Stat a fost notificat despre intenția de a depune cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de masa succesorală rămasă după decesul lui Crintea Nicolae.

Astfel, în contextul celor invocate a solicitat intentarea procedurii de insolvabilitate față de masa succesorală rămasă după decesul lui Crintea Nicolae, și validarea creanței în sumă de15 555,40 lei.

Poziţia instanţei de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 februarie 2025, s-a restituit fără examinare cererea introductivă depusă de Buga Alexandru, privind intentarea procesului de insolvabilitate a masei succesorale a defunctului Crintea Nicolae.

S-a remis lui Buga Alexandru încheierea în cauză și cererea depusă cu toate înscrisurile anexate.

S-a explicat lui Buga Alexandru că, restituirea prezentei cereri nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceeași cerere, împotriva aceluiași debitor, cu același obiect și aceleași temeiuri, dacă vor fi lichidate încălcările.

Argumentele expuse în cerere de recurs.

În dezacord cu încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 februarie 2025, la data de 07 martie 2025, Buga Alexandru a declarat recurs solicitând – admiterea integrală a recursului; casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 februarie 2025, cu restituirea spre rejudecare a chestiunii primirea în procedură a cererii introductive înaintate.

În motivarea recursului s-a invocat că, în motivarea soluției de restituire instanța de fond a invocat următoarele neajunsuri precum că, înscrisurile prezentate nu sunt susceptibile să adeverească existența temeiului intentării procesului de insolvabilitate față de masa succesorală a defunctei Buga Alexandru. În conformitate cu art. 2406 din Codul civil, până la acceptarea moștenirii, pretențiile față de masa succesorală nu pot fi executate silit împotriva moștenitorilor. Instanța de fond a constatat că, drepturile realizate din moștenire prevăzute de Codul civil încă nu au fost stabilite și confirmate prin certificate corespunzătoare. În acest context în opinia primei instanțe, nu poate fi apreciată întrunirea temeiului de insolvabilitate invocat în raport cu masa succesorală a defunctului, așa cum însăși termenul de comparație al mărimii obligațiilor imputate masei lipsește. Iar, până la stabilirea întinderii drepturilor rezultate din moștenire, cu eliberarea înscrisurilor corespunzătoare, se consideră că, creditorul nu a anexat documentele ce adeveresc temeiul intentării procesului de insolvabilitate în modul solicitat. Prima instanță a concluzionat că, incapacitatea de plată a masei succesorale a defunctului Crintea Nicolae, anume a creanței pretinse de Buga Alexandru, nu este adeverită de deponentul cererii introductive prin documente anexate în modul prevăzut de art. 20 alin. (2) lit. a) din Legea insolvabilității.

Consideră recurentul că, încheierea primei instanțe este neîntemeiată, fiind emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept și consideră că urmează să fie casată cu trimiterea cererii introductive la Judecătoria Cahul, sediul Central la etapa de primire.

Susține că, cu încheierea primei instanțe a făcut cunoștință la data de 27 februarie 2025, când a recepționat încheierea, motiv din care consideră că nu a omis termen de 15 zile pentru declararea recursului.

Adaugă în recurs că, neajunsurile invocate de prima instanță în motivarea soluției de restituirea a cererii introductive, reprezintă o sarcina excesivă pusă pe seama creditorului. Or, creditorul nu cunoaște toată informația cu privire la moștenitorii, care la data înaintării cererii introductive au acceptat moștenirea masei succesorale a defunctului Crintea Nicolae, deoarece această informație este una confidențială și notarul nu oferă o astfel de informație.

De asemenea consideră că, toate aceste neajunsuri se referă la fondul cauzei și acestea urmează a fi verificate și constatate de către administratorul provizoriu printr-un raport, în care să fie apreciate atât mărimea obligației masei succesorale, cât faptul acceptării moștenirii masei succesorale, etc.

De asemenea susține că, odată cu decesul defunctului Crintea Nicolae, survenit la data de 05 august 2019, rudele acestuia nu au dorit să deschidă dosarul succesoral la notar, pe motiv că acesta avea mai multe datorii față de creditori. În acest sens a menționat că, la data de 15 aprilie

2021 în registrul ținut de Camera Notarială din Republica Moldova, ținut inclusiv în format online, Munteanu Timofei a publicat informația cu privire la deschiderea procedurii succesorale, a stabilit data la care urmau a fi eliberate certificatele de moștenitori legali, precum și a informat succesorii cu privire la termenul de decădere de 3 luni pentru refuzul de a accepta succesiunea prevăzut de art. 2390 Cod civil. Totodată, soția acestuia Crintea Domnița și fiul acestuia Crintea Dan, în termenul indicat de notar au refuzat să accepte succesiunea. Iar ulterior și al doilea fecior, Holenderskyi Nicolae în temeiul hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01 decembrie 2021, a refuzat succesiunea.

Astfel susține că, urmare a acestor împrejurări și reieșind din faptul că nici un moștenitor nu a dorit să accepte succesiunea, la data de 14 decembrie 2023, la cererea sa de către notarul Munteanu Timofei a fost desemnat Iovu Oleg ca administrator autorizat al masei succesorale rămase după decesul lui Crintea Nicolae.

Mai indică în recurs că, întru respectarea prevederilor art. 20 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, el a prezentat actele care confirmă valoarea creanțelor creditorului, temeiul creanțelor și termenul executării lor și confirmarea că această creanță este exigibilă. Astfel, la cererea introductivă a fost prezentat titlu executoriu nr. 05-2i-1603-23122025 din 25 martie 2016, care a fost înaintat spre executare executorului judecătoresc Iurașco Ruslan. Prin încheierea nr. 095-89/16 din 30 mai 2016 a fost primit spre executare și intentată procedura de executare pe documentul executoriu respectiv, iar încheierea respectivă a fost expediată la sediul debitorului. La moment, executorul judecătoresc Iurașco Ruslan nu a emis încheiere privind restituirea documentului executoriu.

Susține că, în practica întru confirmarea existenței datoriei (creanței), creditorul prezintă contracte, facturi fiscale, dispoziții de plată etc., care în viziunea creditorului, confirmă existența datoriei, precum și faptul, că aceste creanțe sunt scadente. Însă pentru ca creanțele invocate să poată duce la intentarea procedurii de insolvabilitate este necesar ca acestea să fie certe, lichide și exigibile – în cazul de față este vorba despre hotărârea judecătorească de încasare sumei și titlu executoriu. Susține că, toate aceste acte au fost anexate la cererea introductivă și aceste acte probează existența creanței, faptul că aceasta este exigibilă, precum și imposibilitatea de executarea silită.

În drept, recursul a fost întemeiat pe prevederile art. art. 8, 20 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, art. art. 43, 427 lit. b) Cod de procedură civilă.

Termenul de declarare a recursului.

Conform art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 *încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.*

Potrivit materialelor dosarului rezultă că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost adoptată la data de 13 februarie 2025 și potrivit recipisei, anexate a fost recepționată de Buga Alexandru la data de 27 februarie 2025.

Recursul a fost înregistrat de către Buga Alexandru la data de 07 martie 2025, din ce rezultă că termenul legal de declarare a recursului a fost respectat.

Procedura de notificare a fost legal executată.

Prin notificarea din 02 aprilie 2025, părțile au fost notificați despre stabilirea termenului de examinare a recursului, fiindu-le propus prezentarea referinței până pe data de 05 mai 2025.

Până la data stabilită în notificare referința nu a fost prezentată.

Aprecierea instanţei de recurs.

Verificând materialele cauzei civile și analizând în complex argumentele și criticile invocate în recurs, Completul de judecată conclude asupra necesității admiterii recursului declarat, cu casarea încheierii primei instanțe și restituirea spre rejudecare problemei soluționate prin încheierea casată în prima instanță, în același complet de judecată la etapa de primire a cererii introductive spre examinare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 2 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (în continuare Legea insolvabilității) *procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.*

În conformitate cu art. 8 alin. (6) din Legea insolvabilității *cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condițiile examinării cauzei în primă instanță. Instanța de apel poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel și de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege.*

Conform art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.*

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă *instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.*

Completul de judecată consideră că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt ale cauzei și nu a analizat corect situația din speță, motiv din care încheierea adoptată urmează să fie desființată.

Din materialele dosarului rezultă că, prin încheierea Curții de Apel Cahul din 25 martie 2016, a fost dispusă încasarea din contul lui Crintea Nicolae a sumei de 14 750 lei, ce constituie remunerația pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu al SRL „Lungu-Trans” și a sumei de 805,40 lei cheltuieli aferente perioadei de observație. În baza acestei încheieri a fost emis titlul executoriu nr. 05-2i-1603-23122015 din 25 martie 2016. /f.d.9/.

Tot din materialele cauzei rezultă că la data de 05 august 2019 Crintea Nicolae a decedat.

Potrivit certificatului de administrator al masei succesorale, notarul Munteanu Timofei a deschis procedura succesorală nr. 14/2021-667311 asupra patrimoniului defunctului Crintea Nicolae, decedat la 05 august 2019. Tot odată, la data de 14 decembrie 2023, administratorul autorizat Iovu Oleg, a fost desemnat de către notarul Munteanu Timofei în calitate de administrator al masei succesorale rămase după decesul lui Crintea Nicolae, decedat la data de 05 august 2019, în cadrul dosarului succesoral nr. 14/2021667311. /f.d.6, 7, 10/.

La 10 februarie 2025, Buga Alexandru s-a adresat în instanța de insolvabilitate cu cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală rămasă după decesul lui Crintea Nicolae. (f.d. 3-5).

În conformitate cu art. 18 din Legea insolvabilității *creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.*

În conformitate cu art. 20 alin. (1), (2) din Legea insolvabilității *în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice: denumirea/numele și prenumele creditorului și ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător; valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobânzilor și a penalităților aferente;*

temeiul creanțelor și termenul executării lor; mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului; propunerea candidaturii la funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului; alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

La cererea introductivă a creditorului se anexează: documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, scadența obligațiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art. 10, alte documente care justifică cererea creditorului; dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor; dovada notificării prealabile a fondatorului întreprinderii de stat/municipale și/sau a autorității publice care exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale) al societății comerciale cu capital public sau majoritar public, după caz; dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenția de a depune cerere introductivă, cu excepția cazului în care cererea introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat; înscrisurile care confirmă parcurgerea procedurii prealabile de recuperare a creanței, inclusiv procesul-verbal de încetare a medierii.

Potrivit art. 2 din Legea insolvabilității, *debitor – orice persoană, indicată la art. 1 alin. (2), care are datorii la plata creanţelor scadente, inclusiv a creanţelor fiscale, împotriva căreia a fost depusă în instanţă de judecată o cerere de intentare a unui proces de insolvabilitate.*

Completul de judecată constată că, conform art.1 alin. (2) din Legea insolvabilității, *Prezenta lege este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăţilor de asigurări, organismelor de plasament colectiv cu personalitate juridică, companiilor fiduciare, organizaţiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit, **precum și maselor succesorale lăsate de persoanele fizice**, indiferent de faptul dacă desfăşurau sau nu activitate de întreprinzător Prezenta lege nu se aplică băncilor.*

Potrivit art. 22 alin. (1) din Legea insolvabilității *instanța de insolvabilitate restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art. 20 sau a art.17. Încheierea privind restituirea fără examinare a cererii introductive poate fi atacată cu recurs.*

În baza acestor prevederi legale, Completul de judecată consideră necesar de menționat că, prematur judecătorul a restituit cererea introductivă depusă de Buga Alexandru, pe motiv că, exercitarea competenței și procedurii de stabilire a existenței și întinderii drepturilor rezultate din moștenire de instanța de insolvabilitate într-un proces de insolvabilitate intentat față de masa succesorală, nu poate fi admisă, or, prevederile art.1 alin.(2) din Legea insolvabilității, prevede expres că această lege este aplicabilă și maselor succesorale lăsate de persoanele fizice.

Completul de judecată constată că, reieșind din conținutul încheierii contestate, prima instanța a restituit cererea introductivă depusă de creditorul Buga Alexandru, motivând refuzul prin faptul că, drepturile rezultate prin moștenire prevăzute de Codul civil încă nu au fost stabilite și confirmate prin certificate corespunzătoare. În acest context, susține că nu poate fi apreciată întrunirea temeiului de insolvabilitate invocat în raport cu masa succesorală a defunctului, așa cum însăși termenul de comparație al mărimii obligațiilor imputate masei lipsește, astfel consideră că creditorul nu a anexat documentele ce adeveresc temeiul intentării procesului de insolvabilitate în modul solicitat.

Completul de judecată consideră această poziție a instanței de fond una greșită, or, aceste temeiuri sunt de fapt o sarcină excesivă pusă pe seama creditorului, atât timp cât Buga Alexandru nu cunoaște toată informația cu privire la moștenitorii care la data înaintării cererii introductive au acceptat moștenirea masei succesorale a defunctului Crintea Nicolae, deoarece această informație este confidențială și notarul nu oferă o astfel de informație.

Mai mult ca atât, toate aceste temeiuri invocate de instanța de fond se referă la fondul cauzei, și acestea urmează a fi verificate și constatate de către administratorul provizoriu printr-un raport, în care să fie apreciate atât mărimea obligației masei succesorale, cât și faptul acceptării moștenirii masei succesorale.

Doar ulterior, după examinarea raportului administratorului provizoriu în coroborare cu alte probe administrate în perioada de observație, urmează să fie constatat dacă poate fi satisfăcută creanța pretinsă de Buga Alexandru.

Potrivit art. 21 alin. (1) din Legea insolvabilității *instanța de insolvabilitate este obligată să admită spre examinare cererea introductivă depusă de creditor cu respectarea prevederilor Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.*

Completul de judecată constată că, cererea introductivă depusă de Buga Alexandru conține toate date prevăzute de art. 20 din Legea insolvabilității, care reglementează condițiile de conținut și de formă a cererii introductive depuse de creditor. Argumentarea primei instanțe referitor la lipsa documentelor ce adeveresc temeiul intentării procesului de insolvabilitate în modul solicitat urmează să fie apreciată critic. Or, Completul de judecată reiterează că aceste date urmează să fie administrate și examinate în cadrul perioadei de observație, după primirea cererii introductive spre examinare.

Toate aceste circumstanțe impun necesitatea casării integrale a încheierii primei instanțe și restituirea problemei spre rejudecare în prima instanță în același complet de judecată, la etapa primirii cererii introductive spre examinare.

Din aceste considerente, recursul declarat urmează să fie admis, cu casarea integrală a încheierii și restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță în același complet de judecată, la etapa primirii cererii introductive spre examinare.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată,

D E C I D E :

Se admite, recursul declarat de Buga Alexandru.

Se casează integral, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 februarie 2025, adoptată în cauza civilă, la cererea introductivă depusă de Buga Alexandru, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță, Judecătoria Cahul, sediul Central, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii introductive spre examinare.

Decizia este irevocabilă de la pronunţare.

Preşedintele completului de judecată **Natalia BONDARENCO**

Judecătorii **Evgheni BANCOV**

Inga GORLENCO